

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Μυτιλήνη 28/02/2020
Αριθ. Πρωτ. :οικ. 418

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : 2^η Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 1.β.3. «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
2. Τον Κανονισμό 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Υ. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014)
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
4. Το Νόμο 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
5. Το Νόμο 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την έρευνα».

6. Την με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31-7-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
7. Το εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-20 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
8. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
9. Την με αριθμ. πρωτ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2784/Β'/21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
10. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10164/ 18.4.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Το Νόμο 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
12. Την με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση που αφορά την τροποποίηση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚΒ3521) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
13. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου,
14. Την Ανακοίνωση της επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01).
15. Το έγγραφο της ΕΥΚΕ με Α.Π.74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.16 και θέμα "Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων..."
16. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με τίτλο «Οδηγίες και παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
17. Την επιστολή της ΕΥΚΕ με Α.Π. 82210/ΕΥΚΕ1410 07.08.2019 με θέμα "*Έκφραση γνώμης για το σχέδιο πρόσκλησης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»*".

18. Την υπ' αριθμ. 16/2019, όπως αυτή διορθώθηκε με την αριθμ. 28/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 2ας Ιουνίου 2019.
19. Την από 19.06.19 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Βόρειο Αιγαίο», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εν λόγω δράσης.
20. Το Νόμο 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
21. Το Νόμο 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α/11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
22. Το Νόμο 4488/13.09.2017 “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 4, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας»
23. Τις διατάξεις του Ν. 1783/1987 (ΦΕΚ 171Α/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
24. Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) “Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες" όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
25. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01).
26. Την πρώτη έκδοση της Πρόσκλησης με α.π. οικ. 2428/20.09.2019 και θέμα : Ενίσχυση συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»
27. Την πρώτη τροποποίηση της Πρόσκλησης με α.π. οικ. 93/24.01.2020

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την Τροποποίηση της Πρόσκλησης της δράσης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 και συγκεκριμένα του Άξονα 1 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.» Θεματικό Στόχο «Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας» Επενδυτική Προτεραιότητα «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης», ως προς την ημερομηνία υποβολής προτάσεων

Νέα ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η Πέμπτη, 2 Απριλίου 2020 και ώρα 3.00 μ.μ.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα λοιπά στοιχεία της πρόσκλησης παραμένουν ως έχουν,

Η τροποποίηση της Πρόσκλησης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου www.perba.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση θα παρέχονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, αρμόδιο στέλεχος Δρ Θεολόγος Δ. Αθανασέλης Τηλ: 2251352017 E-mail: athanaselis@mou.gr , URL:<http://www.perba.gr> .

Τυχόν ερωτήματα θα διατυπώνονται εγγράφως και θα αποστέλλονται μέσω ειδικού HELPDESK που θα ενεργοποιηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου www.perba.gr.

Για τεχνικά θέματα του ΠΣΚΕ οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κ.Ι. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

Συνημμένα : Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση :

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
- Προϊστάμενο ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορ. Αιγαίου
- Μονάδες ΕΥΔ
- Χ/Α

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ “Βόρειο Αιγαίο” 2014-2020

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 01: «Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας»

Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης,»

2^η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

«Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»

Κωδικός Πρόσκλησης: ΒΑ_ΕΤΠΑ_1β_96

Μυτιλήνη, Φεβρουάριος 2020

Περιεχόμενα

ΟΡΙΣΜΟΙ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	10
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	14
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	16
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	17
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	20
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	21
6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες	21
6.1.1. Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες	22
6.2. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες	27
6.3. Μη επιλέξιμες δαπάνες	28
6.4. Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών	28
6.5. Προϋπολογισμός έργων - διάρκεια υλοποίησης	29
6.5.1. Προϋπολογισμός έργων	29
6.5.2. Διάρκεια των έργων	29
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	31
7.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	31
7.2. Ένταξη της ενίσχυσης	31
7.2.1. Επιχειρήσεις	31
7.3. Σώρευση	32
7.4. Ιδιωτική συμμετοχή	33
7.5. Διάρθρωση Προϋπολογισμού	33
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	34
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	36
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	37
10.1. Όργανα αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	37

10.2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	37
10.2.1. Αξιολόγηση	38
10.3. Κριτήρια αξιολόγησης	40
10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	42
10.5. ΕΓΚΡΙΣΗ	43
10.5.1. Διαδικασία έγκρισης	43
10.5.2. Δημοσιότητα ενταγμένων έργων	44
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	44
11.1. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	44
11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών	44
11.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	48
11.2.1. Λογιστική παρακολούθηση	48
11.2.2. Παρακολούθηση πράξεων - Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις	49
11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	53
12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	56
12.1. Διαδικασία Τροποποίησης	56
12.2. Τροποποιήσεις στοιχείων εγκριτικής απόφασης	58
12.3. Τροποποιήσεις Ήσσανος Σημασίας	59
12.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	60
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	60
13.1. Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης	61
• ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ	62
• ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	62
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	62
14.1. Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου	62
14.2. Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου	63
14.3. Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων	64
14.4. Επιβολή κυρώσεων	64
15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	66
16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΗ	66
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	67

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Βορείου Αιγαίου (ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική αναπηρία κ.λπ.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Βασική Έρευνα	Πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση εμπορική εφαρμογή ή χρήση.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Δαπάνες προσωπικού	Το κόστος ερευνητών, τεχνικών και λοιπού υποστηρικτικού προσωπικού στον βαθμό που τα άτομα αυτά απασχολούνται στο σχετικό έργο ή δραστηριότητα.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης ως δικαιούχος νοείται κάθε φορέας που συνεργάζεται για την υλοποίηση του έργου.
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Επιχείρηση	Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Θέσεις εργασίας δημιουργούμενες άμεσα από επενδυτικό έργο	Οι θέσεις εργασίας που αφορούν τη δραστηριότητα με την οποία σχετίζεται η επένδυση, περιλαμβανομένων των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ύστερα από αύξηση του ποσοστού χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας που δημιουργείται από την επένδυση.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Καινοτομία	Η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής – νέα ή βελτιωμένη – ή νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας ή η διαδικασία με την οποία νέες ιδέες δίνουν απαντήσεις στα αιτήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και δημιουργούν νέα προϊόντα, βιομηχανικά πρωτότυπα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά κι οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή που μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές, καθώς και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014 (Παράρτημα IV της πρόσκλησης)
Μελέτη σκοπιμότητας	Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.
Μεταφορά γνώσης	Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
	<p>δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.</p>
<p>Μισθολογικό κόστος</p>	<p>Το συνολικό ποσό που πράγματι επιβαρύνει τον δικαιούχο της ενίσχυσης όσον αφορά τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ακαθάριστων αποδοχών προ φόρων και υποχρεωτικών εισφορών, όπως οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, οι δαπάνες παιδικής μέριμνας και οι δαπάνες φροντίδας γονέων στη διάρκεια καθορισμένης χρονικής περιόδου.</p>
<p>Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων</p>	<p>Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.</p>
<p>Πράξη του Ε.Π.</p>	<p>Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους.</p>

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Πειραματική Ανάπτυξη	<p>Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Πραγματική συνεργασία	<p>Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσουν τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.</p>
Σύμπραξη	<p>Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση έργου.</p>
Συντονιστής (Συντονιστής Φορέας)	<p>Η επιχείρηση που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης έργου.</p>

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο πρέπει να προέρχεται από την επιχείρηση και έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης / Φορέας Υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο») του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Εντάσσεται στον Άξονα 01 του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία» και ειδικότερα συμβάλλει στον Ειδικό Στόχο 1.β.1 «Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία».

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
2. Ο Κανονισμός 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Υ. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014)
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
4. Ο Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
5. Ο Ν. 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την έρευνα».
6. Η με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31-7-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

7. Το εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-2020 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
8. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
9. Η με αριθμ. πρωτ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2784/Β'21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
10. Η Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10164/ 18.4.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
12. Η με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση που αφορά την τροποποίηση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚΒ3521) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
13. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου,
14. Η Ανακοίνωση της επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
15. Το έγγραφο της ΕΥΚΕ με Α.Π.74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.16 και θέμα "Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων..."
16. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με τίτλο «Οδηγίες και παράρτημα Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
17. Η επιστολή της ΕΥΚΕ με Α.Π. 82210/ΕΥΚΕ1410 07.08.2019 με θέμα "Έκφραση γνώμης για το σχέδιο πρόσκλησης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»".
18. Η υπ' αριθμ. 16/2019, όπως αυτή διορθώθηκε με την αριθμ. 28/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 2ας Ιουνίου 2019.
19. Η από 19.06.19 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Βόρειο Αιγαίο», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εν λόγω δράσης.
20. Ο Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

21. Ο Ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α/11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
22. Ο Ν.4488/13.09.2017 “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 4, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας»
23. Οι διατάξεις του Ν. 1783/1987 (ΦΕΚ 171Α/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
24. Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) “Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες” όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
25. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01).

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι τα άρθρα 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης», και 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ» του τμήματος 4 «Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) L 187/1 της 26-6-2014.

Σημειώνονται τα εξής:

1. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
2. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: της παρούσας πρόσκλησης).
3. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
4. Θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 115-117 και στο Παράρτημα XII του ΕΕ1303/2014, στο Κεφάλαιο II του Εκτελεστικού Κανονισμού 821/2014, στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020 που εκδόθηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, το Μάιο του 2015 καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.

5. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
6. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
  - εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας,
  - οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες,
  - δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
  - οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του Καν. 651/2014.
7. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:
  - Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016
8. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΕΠ «Βορείου Αιγαίου» 2014-2020.
9. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
10. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν έργα που προωθούν την ενσωμάτωση ερευνητικών δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς και την ενίσχυση της δικτύωσης των ΜΜΕ.

Η παρούσα Δράση έχει διπλό στόχο:

- αφενός στοχεύει στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των ερευνητικών φορέων για την περαιτέρω ανάπτυξη και διαφοροποίηση προϊόντων / υπηρεσιών και διαδικασιών τομέων που αποτελούν προτεραιότητα για την Περιφερειακή οικονομία,
- αφετέρου στοχεύει στη στήριξη των επιχειρήσεων της Περιφέρειας μέσω των φορέων αυτών, για την κάλυψη τεχνολογικών / ερευνητικών τους αναγκών με απώτερο στόχο την ενίσχυση της παραγωγικής τους δραστηριότητας και τη βελτίωση των οικονομικών τους επιδόσεων.

Η Δράση 1β.3 αφορά στην υποστήριξη υφιστάμενων επιχειρήσεων, που επενδύουν στην έρευνα και στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά, καθώς και / ή σε καινοτόμες διεργασίες και διαδικασίες στην παραγωγή των προϊόντων τους.

Η Περιφέρεια καλείται να διαμορφώσει στρατηγική δημιουργίας ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών στοιχείων της έρευνας και καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών και των εξελίξεων της αγοράς. Επιδιώκεται να δοθεί έμφαση στην προώθηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων οι οποίες μέσω της έρευνας και της καινοτομίας μπορούν να προκαλέσουν τον μετασχηματισμό του παραγωγικού συστήματος, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών.

Μέσω της Δράσης 1β.3 θα ενισχυθούν Ερευνητικά Έργα:

- Για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών που θα καλύπτει την κατασκευή, τη δοκιμή και την τοποθέτηση τους στην αγορά, καθώς και δραστηριότητες προώθησης και προετοιμασίας της παραγωγής.
- Για την ανάπτυξη καινοτόμων διεργασιών και διαδικασιών παραγωγής οι οποίες θα προσφέρουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην επιχείρηση, που ανάμεσα σε άλλα καλύπτει την ανάπτυξη και τοποθέτηση μηχανημάτων ή διαδικασιών στην παραγωγή.

Στο πλαίσιο της Δράσης 1.β.3, περιλαμβάνεται η ενίσχυση ερευνητικών Έργων που αφορούν:

- Καινοτομία
- Εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα
- Πειραματική ανάπτυξη

Η υλοποίηση της δράσης γίνεται βάσει του Κανονιστικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014) και το εθνικό πλαίσιο για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι τα προϊόντα ή / και οι υπηρεσίες θα πρέπει να έχουν αναπτυχθεί ή να αναπτυχθούν από τις ίδιες τις επιχειρήσεις ή σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς.

Η Δράση 1β.3 εξυπηρετεί τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Ως εκ τούτου, αφορά τις επιχειρήσεις που συνδέονται κατ' αποκλειστικότητα με τους τομείς του πυρήνα της περιφερειακής εξειδίκευσης ή τους αναδυόμενους τομείς, όπως αυτοί προσδιορίζονται από την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΒΑ:

- Αγροδιατροφικός Τομέας,

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Τουρισμός – Φύση - Πολιτισμός,

ενώ ο τομέας των Τεχνολογικών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει οριζόντια στους ανωτέρω τομείς.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο για την περίπτωση τους μίγμα ενεργειών, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
- δράσεις προώθησης της καινοτομίας (π.χ. απόκτηση/ επικύρωση/ προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, απόσπαση προσωπικού από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων)
- συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των δράσεων της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **4.700.000,00 €**. Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, δεν είναι επιλέξιμα τα ερευνητικά έργα που αφορούν στη Βασική Έρευνα (αναλυτικά οι ορισμοί δίνονται ανωτέρω, στον Πίνακα «Επεξήγησης όρων και συντμήσεων» της Πρόσκλησης)

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Η χρηματοδότηση θα γίνει σύμφωνα με το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) (651/2014)

Το κάθε έργο δύναται να υλοποιηθεί από επιχειρήσεις, οι οποίες δύνανται να υλοποιήσουν τέτοιες δράσεις, είτε μέσω σύμβασης με ερευνητικούς φορείς, είτε με τα ερευνητικά τους τμήματα.

Σε περίπτωση υπεργολαβίας, το τμήμα του έργου επί συμβάσει, δύναται να εκτελείται από:

1. ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι.), Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα,
2. Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα και Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας των ΤΕΙ,
3. Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων
4. Εξειδικευμένες Επιχειρήσεις με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου, ή
5. Φυσικά πρόσωπα με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου

Σε κάθε περίπτωση «Δικαιούχος» του έργου παραμένει η επιχείρηση, έχοντας την ευθύνη για την άρτια υλοποίηση του έργου, με τον ορισμό κατάλληλου επιστημονικού υπεύθυνου.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, έχει ως εξής:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
13.00 – 01-10-2019	15.00 – 02.04.2020

Η ΕΥΔ Βορείου Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 (www.perba.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος,

πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

Κωδικός πρόσκλησης	BA_ΕΤΠΑ_1β_96
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	«Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»
Προτεραιότητα «έξυπνης εξειδίκευσης»	«Αγροδιατροφικός Τομέας», «Τουρισμός – Φύση – Πολιτισμός»
Δείκτες εκρών	CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO26 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα CO28 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	4.700.000 €
Ανώτατο όριο κατανομής συνολικής διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης	4.700.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ερευνητικά έργα
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	651/2014 ΓΑΚ/SA
Ταμείο	ΕΤΠΑ

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Φορέας Προκήρυξης της πιο πάνω δράσης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020. Η υποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων, καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των ενταγμένων σχεδίων θα γίνει από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η παρούσα δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020, με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 1.1 «ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της παρούσας Πρόσκλησης, όπως αυτό

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τροποποιείται και ισχύει. Οι αρμοδιότητες της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου περιγράφονται αναλυτικά στην υπ' αριθμ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) Απόφαση σύστασης/αναδιάρθρωσης της.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Α. Ως «**Δικαιούχος Φορέας**» χαρακτηρίζεται νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση) που φέρει την ευθύνη έναντι της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για την καλή εκτέλεση του τμήματος του έργου που έχει αναλάβει. Ανάλογα με τον αριθμό των εταίρων σε ένα έργο, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου με ξεχωριστά υποέργα ανά εταίρο. Η ΕΥΔ ΕΠ δύναται να τροποποιεί την Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου, όσον αφορά την υποκατάσταση συμμετέχοντος εταίρου σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του κυρίου εταίρου του έργου.

Β. Ως «Κύριος Εταίρος» ή **Συντονιστής Φορέας** του έργου, πρέπει να είναι η επιχείρηση ή σε περίπτωση συνεργασίας επιχειρήσεων κατά προτίμηση η επιχείρηση με τη μεγαλύτερη βαρύτητα συμμετοχής και είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων και συνολικά του έργου. Με απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας του Έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Κύριου Φορέα και ο Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται.

Γ. Ο **Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας** είναι φυσικό πρόσωπο που προέρχεται από την επιχείρηση «Κύριο εταίρο» του συνεργατικού σχήματος (αν υπάρχει) είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Δ. Ο **Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου** προέρχεται από τον εκάστοτε Δικαιούχο Φορέα και έχει την γενική εποπτεία του τμήματος του έργου, που έχει αναλάβει να εκτελέσει ο Φορέας του. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η ευθύνη της επιστημονικής, οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του έργου, και σε περίπτωση συνεργασίας επιχειρήσεων ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Κύριου Εταίρου με τους λοιπούς εταίρους του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς:

Επιχειρήσεις: κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Το αντικείμενο του έργου ΕΤΑΚ που προτίθενται να υλοποιήσουν θα πρέπει να εμπίπτει σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας, της Περιφερειακής RIS3. Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

- να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν, μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες

δαπάνες στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου,

- η οικονομική δραστηριότητα, που θα αφορά το υποβληθέν ερευνητικό έργο, να εμπίπτει στους επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας που ανταποκρίνονται στα συμπεράσματα της επιχειρηματικής ανακάλυψης της RIS3, όπως αυτοί παρουσιάζονται στο Παράρτημα VI.
- να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές: επιχειρήσεις εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, ΚοινΣΕΠ) και ατομικές επιχειρήσεις,
- μέχρι την 31/12/2018 να έχουν κλεισμένες τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση, όπως παρουσιάζεται στους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία.
- να τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης / ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.
- να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση,
- να μην αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά,
- να διαθέτουν ή να δεσμευθούν με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης / επένδυσης θα μεριμνήσουν για της κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.)
- να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης,
- να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη,
- να περιλαμβάνουν δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους,
- να δεσμευτούν ότι τα ερευνητικά τους έργα δεν έχουν υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθούν προς χρηματοδότηση δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

- να υποβάλλουν μία και μοναδική πρόταση ερευνητικού έργου ή να συμμετέχουν σε ένα και μόνο ερευνητικό έργο ανά Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ). Σε περίπτωση υποβολής ή συμμετοχής, σε περισσότερες της μια προτάσεις στο πλαίσιο της δράσης, περισσότερων προτάσεων στο πλαίσιο της δράσης, απορρίπτονται όλες και οι φάκελοι τίθενται στο αρχείο.
- Να μην έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή αν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης πρέπει να έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή αν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η αναδιάρθρωση να έχει ολοκληρωθεί.
- Σύμφωνα με το αρ.39 παρ. 1 Ν.4488/2017 να μην της έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης :

- Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης, κλπ).

Ειδικότερα η δράση απευθύνεται :

Σε υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις όπου δυνητικός δικαιούχος είναι είτε μία Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) είτε Ομάδες Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ανεξάρτητων μεταξύ τους.

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του ερευνητικού έργου. Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του ερευνητικού Σχεδίου.

Ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
- ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σε πρωτογενείς παραγωγούς.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους τομείς / δραστηριότητες, οι ενισχύσεις χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που δεν είναι επιλέξιμοι δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται:

- α) στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου
- β) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- γ) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών αντί των εισαγομένων
- δ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού..

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά στην ενίσχυση ερευνητικών έργων σε συγκεκριμένους τομείς ΕΤΑΚ που αναφέρονται στην RIS3 της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://www.pepba.gr>

Οι εν λόγω τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ουσιαστικά, προτεραιότητα στους εν λόγω τομείς αποτελεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέα προϊόντα και δραστηριότητες, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές ικανότητες.

Ειδικότερα στους σκοπούς της πρόσκλησης είναι η στήριξη συνεργατικών σχημάτων στους παρακάτω θεματικούς τομείς Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΒΑ:

- Αγροδιατροφικός Τομέας,
- Τουρισμός – Φύση - Πολιτισμός,

ενώ ο τομέας των Τεχνολογικών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει οριζόντια στους ανωτέρω τομείς (αναγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI).

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι (επιχειρήσεις) πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή και

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

να δηλώσουν σε ποιόν θεματικό τομέα και υποτομέα εμπίπτει το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ και να τεκμηριώσουν την οικονομική τους δραστηριότητα στο συγκεκριμένο τομέα καθώς επίσης και τη συνεισφορά του έργου στον τομέα αυτό.

Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα και των δράσεων κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι πράξεις που θα υποβληθούν στους εν λόγω τομείς πρέπει να αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες:

I) **Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης** (αρ. 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014) όπου το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

II) **Δραστηριότητες καινοτομίας για ΜΜΕ** (άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014)

Η κάθε πράξη μπορεί να αφορά είτε μόνο μια από τις ως άνω αναφερόμενες κατηγορίες είτε συνδυασμό περισσότερων.

Επισημαίνεται ότι για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής και ειδικότερα για την περίπτωση των προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και επομένως και στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μην περιλαμβάνονται ως δικαιούχοι, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας, Επιχειρησιακές Ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες

Απαραίτητες δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25 και 28 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά .

Για την παρούσα Πρόσκληση, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014) :

Άρθρο 25 Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες : βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας και είναι οι εξής:

α) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο,

β) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γ) δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες,

δ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευση από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο,

ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,

στ) μελέτες σκοπιμότητας (δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης).

Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι εξής:

α) οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,

β) οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό,

γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

6.1.1. Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες

ΑΡΘΡΟ 25 - Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

1. Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού, μόνιμο ή ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση μίσθωσης έργου στις οποίες εξειδικεύεται η φύση της προσφερόμενης εργασίας σε σχέση με το έργο: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό, που απασχολούνται στο έργο.

Η αμοιβή του προσωπικού είναι επιλέξιμη μέχρι το όριο, που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Οι δαπάνες του προσωπικού υπολογίζονται βάσει των συνολικών αποδοχών του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των επιδομάτων, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου, όταν αυτός είναι

δημόσιος φορέας.

Επιπλέον αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Τα μέλη της ομάδας έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στον σχετικό Πίνακα του εντύπου I.2 (Παράρτημα I) (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

Τα μέλη της ομάδας έργου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες προσωπικού:

1. έμπειροι ερευνητές (κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου με τουλάχιστον 5 έτη προϋπηρεσίας ή πτυχιούχοι με προϋπηρεσία άνω των 10 ετών σε αντίστοιχη θέση),
2. απλοί ερευνητές (όπως πτυχιούχοι Πανεπιστημίων, ΤΕΙ χωρίς μεταπτυχιακές σπουδές ή προϋπηρεσία),
3. τεχνικό ή βοηθητικό προσωπικό.

και έχουν μέγιστο όριο μικτού κόστους ανά ανθρωπομήνα:

- Έως 4.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για έμπειρο ερευνητή).
- Έως 2.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για ερευνητή).
- Έως 1.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για τεχνικό προσωπικό).
- Έως 1.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για βοηθητικό προσωπικό).

Όλες οι ανωτέρω δαπάνες θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα και να προκύπτουν από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό, απαιτούνται τα αναφερόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III : Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Η ομάδα έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στους συνημμένους Πίνακες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2 (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

2. Οργάνων και εξοπλισμού

Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η ενοικίαση εξοπλισμού ή η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, καθώς και η απόσβεση εξοπλισμού, που ήδη αποκτήθηκε με εθνική ή κοινοτική επιχορήγηση.

3. Κτιρίων και γηπέδων

Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16** της **ΥΑΕΚΕΔ**).

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες :

- I. Έρευνα επί συμβάσει. Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:
  - A) φυσικά πρόσωπα
  - B) νομικά πρόσωπα.Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36** της **ΥΑΕΚΕΔ**.
- II. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν – bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.
Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16** (περίπτωση Η) της **ΥΑΕΚΕΔ**.
- III. Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.
Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36** της **ΥΑΕΚΕΔ**.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και ειδικότερα οι ακόλουθες:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- I. Δαπάνες ταξιδιών. Αφορά στις δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο, σύμφωνα με το Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή την ΕΥΔ, καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.
- II. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).
- III. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.
- IV. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης.
- V. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.
- VI. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, εκτός των έμμεσων δαπανών.
- VII. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες. Οι ως άνω δαπάνες είναι επιλέξιμες, για όλους τους δικαιούχους ενός έργου, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και συγκεκριμένα με σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, Καν. (ΕΕ) 2017/1084, άρθρο 1, παρ. 6 και ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «1) Δαπάνες Προσωπικού».

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη, ούτε και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπερβολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6. Μελέτες σκοπιμότητας

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες διεξαγωγής - εκπόνησης της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

ι. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.

ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.

iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή.

Κατά τη διαμόρφωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πρότασης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις παραπάνω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και το μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου)

Πίνακας 1: Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου ή μέγιστο ποσό €)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ / ΠΟΣΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ Π/Υ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΕΚ 651/2014, Άρθρο 25 – Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης	
1. Δαπάνες προσωπικού	
1.1 Δαπάνες ήδη απασχολούμενου προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας	40%
1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – μισθωτή σχέση εργασίας	65%
1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου	65%
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού	50%
2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα	30%
3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου	
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά γήπεδα)	
4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.	

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα	40%
4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων	20%
4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη	15%
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσα αποτελέσματα του έργου	
5.1 Δαπάνες ταξιδιών	5%
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας	5%
5.3 Αναλώσιμα	15%
5.4 Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή	7%
5.5 Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.	10%
5.6 Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	5%
5.7 Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες	15% (επί του προσωπικού Κατ. 1)
6. Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας	10%
6.1 Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας	
EK 651/2014, Άρθρο 28 – Δαπάνες για έργα καινοτομίας ΜΜΕ	
7. Δαπάνες διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,	
7.1 Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας – Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού	50%
8. Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου	60%
9. Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	≤15.000

6.2. Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες

Η κατηγορία Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες της κατηγορίας «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου»:

α) Όσον αφορά τους δικαιούχους των έργων για τους οποίους χορηγείται κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 οι δαπάνες της υποκατηγορίας «vii. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες» της κατηγορίας «5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», όλων των δικαιούχων ενός έργου, είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο β του παρόντος άρθρου.

β) Οι έμμεσες λειτουργικές δαπάνες του σημείου (α) του παρόντος άρθρου υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού). Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη. Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6.3. Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- I. χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου
- II. ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων, που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί. (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)
- III. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κάθε έργου
- IV. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- V. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- VI. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού

6.4. Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου».**

Επισημαίνεται ότι :

- I. Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επόμενη από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- II. Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας τους.
- III. Για τον έλεγχο των προσφορών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- IV. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών.
- V. Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους, και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το ερευνητικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνει δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- VI. Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη η χρηματοδότηση της πρόσληψης συζύγων και συγγενών Α' και Β' βαθμού.

6.5. Προϋπολογισμός έργων – διάρκεια υλοποίησης

6.5.1. Προϋπολογισμός έργων

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι 4.700.000,00€.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων προτάσεων έργων πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός ΜΜΕ που συμμετέχουν	Ανώτατος Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός
Μία (1) ΜΜΕ επιχείρηση	200.000,00€.
Δύο (2) ή περισσότερες ΜΜΕ επιχειρήσεις	300.000,00€.

Σημείωση :

- ✓ Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο έχει προϋπολογισμό **μικρότερο από 30.000€, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο** εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.
- ✓ Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει ερευνητική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της ερευνητικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ίδιους πόρους του δικαιούχου και θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή.
- ✓ Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του ερευνητικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω αναφερόμενα όρια.

6.5.2. Διάρκεια των έργων

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων **δεν** πρέπει να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**. Ως ημερομηνία έναρξης κάθε έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων.

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί κατά χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου. Η παράταση μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος, που υποβάλλεται στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και η τροποποίηση της

αντίστοιχης Απόφασης Ένταξης-Χρηματοδότησης.

Ελάχιστη δαπάνη πρώτου δωδεκαμήνου

Επισημαίνεται ότι δαπάνες **τουλάχιστον ίσες με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού** της επένδυσης, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης στο πρώτο δωδεκάμηνο (12 μήνες) υλοποίησής της, σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **4.700.000,00 €**. Εφόσον κριθεί απαραίτητο ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί ως και 120% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, ενώ ο μη διατεθειμένος προϋπολογισμός θα μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες παρόμοιες προσκλήσεις.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Επισημαίνουμε ότι, τα εγκεκριμένα έργα θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014 - 20, Άξονας Προτεραιότητας (Α.Π.) 01 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία».

7.2. Ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις προσδιορίζεται στις υπόλοιπες ενότητες του κεφαλαίου και εξαρτάται από το χρησιμοποιούμενο άρθρο / Κανονισμό και το μέγεθος της επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία) όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης» .

7.2.1. Επιχειρήσεις

Η ένταση της ενίσχυσης ανά άρθρο, κατηγορία έρευνας, είδος φορέα και συνεργασίας μεταξύ φορέων προσδιορίζεται στον κατωτέρω πίνακα. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΑ /ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Πολύ Μικρή & Μικρή επιχείρηση
i) Άρθρο 25 Καν. Ε.Ε. 651/2014: «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»		
Βιομηχανική/Εφαρμοσμένη Έρευνα (Industrial/Applied Research)	Έως 60%	Έως 70%
Βιομηχανική Έρευνα, εφόσον καλύπτεται μία από τις δυο παρακάτω προϋποθέσεις: Αύξηση κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και μέχρι 80%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	Έως 75%	Έως 80%
Πειραματική Ανάπτυξη (Experimental development)	Έως 35%	Έως 45%
Πειραματική Ανάπτυξη, αυξημένη κατά 15%, εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) ή ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχανικής έρευνας (βλ. ανωτέρω)	Έως 50%	Έως 60%
Μελέτες σκοπιμότητας	Έως 60%	Έως 70%
ii) Άρθρο 28 Καν. Ε.Ε. 651/2014 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»		
Δαπάνες για έργα Καινοτομίας ΜΜΕ	Έως 50%	

Οι δαπάνες όλων των κατηγοριών θεωρούνται επιλέξιμες για τα εγκεκριμένα έργα εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής – χρηματοδότησης του έργου και σε κάθε περίπτωση μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και εφόσον σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου. Το σύνολο των παραστατικών των δαπανών (π.χ. τιμολόγια) θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Η εξόφλησή τους θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες, είτε το αργότερο μέχρι ένα (1) μήνα μετά από τη λήξη του έργου με την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Τονίζεται ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία των φορέων για τις δαπάνες και τα έσοδα του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα Λογιστικά Πρότυπα.

7.3. Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορισίμες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014 (άρθρα 25 και 28).

7.4. Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014.

Ο συνδυασμός επιχορήγησης και χρηματοδοτικού εργαλείου μπορεί να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του ερευνητικού σχεδίου).

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7.5. Διάρθρωση Προϋπολογισμού

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ερευνητικού έργου, θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους περιορισμούς που αναφέρονται στον πίνακα της ενότητας 6.1 (Πίνακας : Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου ή μέγιστο ποσό €))

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης (ερευνητική πρόταση) υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά και μόνον μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) με την ένδειξη «Δράση 1.b.3 – Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας».

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

- i. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο **Παράρτημα Ι.1** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 1»,
- ii. να επισυνάψει στο ΠΣΚΕ :
  1. πλήρως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο ο συμπληρωματικό **Παράρτημα Ι.2** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 2» σε σαρωμένο αντίγραφο (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf)¹. Το Παράρτημα Ι.2 παρέχεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση αλλά μπορεί να αναζητηθεί και στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr,
  2. τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»**, της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf), εκτυπωμένα μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Πρόσκλησης, από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (TAXISnet).
  3. Υπεύθυνες Δηλώσεις σαρωμένες (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf), υπογεγραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και σφραγισμένες με τη σφραγίδα της επιχείρησης που εκπροσωπεί, στο οποίο δηλώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: «Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων»** της Πρόσκλησης).

Υπενθυμίζεται ότι προτάσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται ενώ κατά την παραλαβή των προτάσεων θα ελέγχεται η υποχρέωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες.

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των δηλωθέντων οικονομικών στοιχείων του έργου (π.χ. δαπάνες του έργου, Π/Υ, δημόσια δαπάνη, κ.λπ.) στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 «Έντυπο Υποβολής Πράξης Μέρος 2»**, το οποίο αναρτάται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατисχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή ερευνητικού σχεδίου.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης.

¹ Σημειώνεται ότι στην περίπτωση ελλείψεων (π.χ. τυχόν έλλειψη ερωτήσεων που έχουν διαγραφεί) στα υποβληθέντα έντυπα, η πρόταση θα απορρίπτεται ως ελλιπής.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

Το Έντυπο Υποβολής, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- ✓ της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (www.pepba.gr)
- ✓ του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση(εις) e-mail που έχει δηλώσει στο έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων προθεσμιών και συνεπειών.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 2472/97.

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, 1^ο χλμ. Μυτιλήνης Λουτρών, Μυτιλήνη 81100, εντός της παραπάνω προθεσμίας και μέχρι την προαναφερόμενη καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο πρωτόκολλο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ	
«1.β.3 – Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»	
Τίτλος Πράξης :	
.....	
Επωνυμία επιχείρησης 1 :	ΑΦΜ 1 : .....
Επωνυμία επιχείρησης 2 :	ΑΦΜ 2: .....
.....(προσαρμόζεται ανάλογα με το συνεργατικό σχήμα)	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ² :	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ :	

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών το ερευνητικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Σε περίπτωση διαπιστωθέντων ελλείψεων στο φάκελο δικαιολογητικών που έχει ήδη υποβληθεί η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ειδοποιεί τον δυνητικό δικαιούχο να προσκομίσει εντός 10 ημερολογιακών ημερών τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται. Υπογραμμίζεται ότι, σε περιπτώσεις ελλείψεως δικαιολογητικών, για να γίνουν αυτά αποδεκτά, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της πρότασης. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του δυνητικού δικαιούχου το ερευνητικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλλουν οι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

² Παράγεται αυτόματα κατά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης

Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο Δικαιούχος, κατά την κρίση του, μπορεί να υποβάλλει πρόσθετα στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στο ερευνητικό σχέδιο, σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. Όργανα αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Επιτροπή αξιολόγησης

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων ερευνητικών σχεδίων διενεργούνται από επιτροπή αξιολόγησης που δύναται να αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη. Η Επιτροπή Αξιολόγησης συστήνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητές της και ο τρόπος λειτουργίας της. Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δύναται να είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή/και ανεξάρτητοι **εμπειρογνώμονες** οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του πεδίου του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης περιγράφεται από τη Διαδικασία Δι_2_ΚΕ: «Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και η κάλυψη των δαπανών της αξιολόγησης θα γίνει σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. Β.5 «Αξιολόγηση» του Παραρτήματος Ι της Υ.Α. 18709/ΕΥΣΣΑ 413/19-2-2016 «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας» (ΦΕΚ 449 τ. Β').

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης θα έχουν στη διάθεσή τους όλο το σχετικό με την παρούσα πρόσκληση υλικό.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες προτάσεων που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της πρόσκλησης ή να προέρχονται από ερευνητικό φορέα που υποβάλει πρόταση. Για το λόγο αυτό (στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), θα πρέπει να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για τη μη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και δήλωση τήρησης εμπιστευτικότητας.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

10.2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησής των υποβληθέντων σχεδίων, η οποία πραγματοποιείται μέσω του ΠΣΚΕ, με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των ερευνητικών σχεδίων

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

δύνανται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η αξιολόγηση των ερευνητικών σχεδίων είναι συγκριτική και περιλαμβάνει 3 (τρία) στάδια:

- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Α : έλεγχος πληρότητας.
- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Β : έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης.
- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Γ : αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.
- ✓ Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

Η αξιολόγηση του σταδίου Γ γίνεται ανά κριτήριο. Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0 - 5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακέραιης μονάδας (όπως 0.5, 1.5, 2.5, 3.5, 4.5). Κάθε κριτήριο πρέπει να τηρεί την ελάχιστη βαθμολογία που είναι 3 μονάδες. Η συνολική βαθμολογία του σχεδίου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με 3 μονάδες.

10.2.1. Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Αξιολόγησης χρησιμοποιώντας την εφαρμογή της «Αξιολόγησης» στο Π.Σ.Κ.Ε., ελέγχει όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 που καταχωρήθηκαν από τον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης στο Π.Σ.Κ.Ε. κατά το στάδιο της υποβολής. Όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 δύναται να τροποποιηθούν από την Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία της παρούσας πρόσκλησης και τα δικαιολογητικά και στοιχεία του φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου που προσκόμισε ο δυνητικός δικαιούχος.

Η υπόλοιπη αξιολόγηση των σταδίων Α «έλεγχος πληρότητας», Β «έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης» και Γ «αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων» γίνεται εκτός ΠΣΚΕ σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης το οποίο παρέχει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως κατά τη συνεδρίασή της. Η Επιτροπή συντάσσει για κάθε αίτηση το τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης όπου :

Α. κρίνει εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα (Παράρτημα VI) που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και το Σχετικό Σχέδιο Δράσης και

Β. βαθμολογεί την Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσκλησης, τα δεδομένα της υποβολής, τα στοιχεία του φυσικού φακέλου και τις οδηγίες βαθμολόγησης εκάστου κριτηρίου, αξιολογεί και τεκμηριώνει το σύνολο των κριτηρίων του κάθε σταδίου, εισάγει την σχετική βαθμολόγηση του κριτηρίου στο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης και αφού το συμπληρώσει πλήρως το ανεβάζει σε .pdf αρχείο ως συν/νο στην αξιολόγηση της.

Στην συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εισάγει στο ΠΣΚΕ τα αποτελέσματα του ελέγχου των σταδίων Α και Β καθώς και την βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων και το ΠΣΚΕ υπολογίζει την συνολική βαθμολογία κάθε πρότασης, τεκμηριώνοντας επαρκώς τη βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο. Η επιτροπή δύναται να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού του

έργου ύστερα από σχετική τεκμηρίωση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνωμοσύνη από ανεξάρτητους Εμπειρογνώμονες, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες επιλέγονται με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα και του αντικειμένου της Αίτησης Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας με Ειδική Έκθεση, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί:

- α) για το εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και εμπίπτει στις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), (Παράρτημα VI)
- β) για κάθε κριτήριο αξιολόγησης

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο/α στάδια Α ή/και Β η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά το πέρας της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθέντων προτάσεων, γίνεται βαθμολογική κατάταξη αυτών. Επιχορηγούμενες είναι οι προτάσεις με φθίνουσα κατάταξη μέχρι εξάντλησης του Π/Υ της δημόσιας δαπάνης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πρότασης έχοντας την ευθύνη του ελέγχου της αξιολόγησης και όπου κρίνει σκόπιμο την αναβαθμολόγηση και τη διαφοροποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πρότασης μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει:

- i) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση
- ii) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης
- iii) Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων με τη σχετική τεκμηρίωση, λόγω αρνητικής αξιολόγησης. Πιο συγκεκριμένα στον Πίνακα περιλαμβάνονται οι αιτήσεις που απορρίπτονται λόγω:
  - μη κάλυψης τυπικών προϋποθέσεων (Έλεγχος Πληρότητας και Επιλεξιμότητας)
  - βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0) σε ένα ή περισσότερα εκ των τριών βαθμολογούμενων κριτηρίων του Σταδίου Γ.
  - συνολικής βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0), όπως ορίζεται ως κατώφλι θετικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης

Για κάθε έναν από τους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες θα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα στοιχεία:

- Η τελικά διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία.
- Τα βασικά στοιχεία του κάθε ερευνητικού σχεδίου (π.χ. κωδ. Ερευνητικού σχεδίου, επωνυμία επιχείρησης, κ.λπ.).

- Ο επιχορηγούμενος Π/Υ.

Δύναται κατά την κρίση της επιτροπής στους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες να περιληφθούν πρόσθετα στοιχεία (π.χ. συνεργαζόμενος ερευνητικός φορέας, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ερευνητικού σχεδίου, ίδια συμμετοχή κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα ii), προτείνονται για ένταξη όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Με βάση το πρακτικό, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει Πίνακα Κατάταξης με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, και με σχετική εισήγηση τον διαβιβάζει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του. Η Απόφαση Επικύρωσης δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (www.pepba.gr).

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Επί του Οριστικού Καταλόγου Αξιολόγησης – Πίνακα Κατάταξης δύναται να υποβληθούν ενστάσεις από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.

10.3. Κριτήρια αξιολόγησης

Η αξιολόγηση διενεργείται βάσει των εγκεκριμένων από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΪΟ 2014-2020 κριτηρίων, σε τρία στάδια .

ΣΤΑΔΙΟ Α: ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ (“On / Off”)

Πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης

Εξετάζεται εάν έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII και όλα τα αναγραφόμενα, τόσο στην ηλεκτρονική, όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης, καθώς και εάν είναι ακριβή και αληθή όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β: ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (“On / Off”)

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

- ✓ Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση
- ✓ Περίοδος υλοποίησης εντός περιόδου επιλεξιμότητας ΠΠ και Πρόσκλησης
- ✓ Πράξη η οποία εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της πρόσκλησης
- ✓ Μη επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων
- ✓ Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου I καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014
- ✓ Η πρόταση κρίνεται ως παραδεκτή και πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που

αναγράφονται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων
Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

ΣΤΑΔΙΟ Γ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η αξιολόγηση των προτάσεων κατά το στάδιο Γ διενεργείται από τα όργανα αξιολόγησης και γίνεται ανά ομάδα κριτηρίων με βάση τα επί μέρους κριτήρια κάθε ομάδας και με βάση τη βαθμολόγηση που ορίζεται σε κάθε ένα από αυτά. Η βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας των κριτηρίων της επί τον συντελεστή στάθμισης της ομάδας. Η συνολική βαθμολογία του ερευνητικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα της σταθμισμένης βαθμολογίας των ομάδων κριτηρίων. Αποδεκτή είναι η πρόταση που έχει ελάχιστη σταθμισμένη βαθμολογία 5. Η βαθμολογία ανά ομάδα κριτηρίων και συνολικά υπολογίζεται με έως 2 δεκαδικά ψηφία.

1^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence). (συντελεστής στάθμισης 40%)

Αξιολογούνται

- 1.1 Η σαφήνεια και συνάφεια στόχων των στόχων του έργου με τους στόχους της δράσης (30%),
- 1.2 Ακρίβεια, καταλληλότητα και ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών (30%) και
- 1.3 Η αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης της πρότασης. (συντελεστής στάθμισης 40%)

2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου (συντελεστής στάθμισης 30%)

- 2.1 Αγορές - στόχοι της Επιχείρησης. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.2 Μεταβολές στην απασχόληση. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.3 Μεταβολή κύκλου εργασιών. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.4 Επενδυτική πολιτική. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.5 Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.6 Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου. (συντελεστής στάθμισης 50%)

3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (συντελεστής στάθμισης 30%)

- 3.1 Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης, είτε με την αξιοποίηση υπάρχουσας καινοτομίας, είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας. (συντελεστής στάθμισης 25%)

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3.2 Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους. (συντελεστής στάθμισης 25%)

3.3 Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου. (συντελεστής στάθμισης 10%)

3.4 Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. (συντελεστής στάθμισης 40%)

Επίσης, οι αξιολογητές δύνανται να προτείνουν τεκμηριωμένες τροποποιήσεις στον προϋπολογισμό του έργου.

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ : 5 σε όλα τα κριτήρια

10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Συστήνεται Επιτροπή Ενστάσεων με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 Υπουργικής Απόφασης των «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ/712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015) Υπουργικής Απόφασης για τους Εθνικούς Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020» (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016)

Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων δε δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων δύναται να περιλαμβάνει και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου Ν. 25 του 2690/1999) σχετικά με την απόρριψη της αίτησης, τη βαθμολόγησή της και τους όρους έγκρισής της, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων συμπληρώνοντας το πεδίο «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» και αποστέλλοντας τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, εντός της ίδιας αποκλειστικής προθεσμίας, προκειμένου να εξεταστούν από την Επιτροπή Ενστάσεων. Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» του ΠΣΚΕ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει των γνωμοδότηση αναφορικά με :

1. Αποδεκτές ενστάσεις (ή εν μέρει αποδεκτές), καθώς και
2. Απορριφθείσες ενστάσεις.

Το πρακτικό της Επιτροπής Ενστάσεων, διαβιβάζεται με σχετική εισήγηση από την ΕΥΔ ΕΠ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του Πρακτικού Αξιολόγησης Ενστάσεων. Η Απόφαση επί των ενστάσεων εκδίδεται, σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από την Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, εντός ενός (1) μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων, και κοινοποιείται άμεσα στους ενδιαφερόμενους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αλλά και μέσω ΠΣΚΕ καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή, ώστε να λάβουν γνώση για τα αποτελέσματα αυτής.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ενστάσεων ενεργοποιείται εκ νέου η διαδικασία Έκδοσης Πίνακα Αποτελεσμάτων και εκδίδονται συμπληρωματικοί Πίνακες Κατάταξης.

10.5. ΕΓΚΡΙΣΗ

10.5.1. Διαδικασία έγκρισης

Η ένταξη των έργων στη Δράση γίνεται με Απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου μετά από εισήγηση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Ακολούθως ενημερώνονται ηλεκτρονικά, από την ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου, όλοι οι δικαιούχοι των εγκεκριμένων προτάσεων, για την ένταξη του ερευνητικού τους σχεδίου στο ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020. Η εγκριτική ηλεκτρονική επιστολή ενημερώνει, χωριστά τον κάθε δικαιούχο για το Τεχνικό Παράρτημα στο οποίο περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης (το Τεχνικό Παράρτημα αναρτάται στο ΠΣΚΕ για κάθε επιχείρηση χωριστά). Επίσης με την επιστολή θα ενημερώνεται ο Δικαιούχος για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην παρούσα Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. Η Υπεύθυνη Δήλωση υποβάλλεται εγγράφως στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.

Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης στη Δράση.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Επισημαίνεται επίσης ότι, ενώ η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της ερευνητικής πρότασης είναι η ημερομηνία υποβολής, ως ημερομηνία έναρξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης λαμβάνεται η ημερομηνία της Απόφασης Ένταξης.

Υπογραμμίζεται ότι, δαπάνες που υλοποιούνται πριν την έκδοση Απόφασης Ένταξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

Σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων και έκδοσης συμπληρωματικού Πίνακα Κατάταξης ενεργοποιείται εκ νέου η ως άνω αναφερόμενη διαδικασία και εκδίδεται συμπληρωματική Απόφαση Ένταξης

10.5.2. Δημοσιότητα ενταγμένων έργων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου δημοσιοποιεί τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της συνοπτικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο έργο, αναφέροντας τον αριθμό αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης, την κατηγορία παρέμβασης και τον στόχο αυτού, την επωνυμία του χρηματοδοτούμενου, το είδος της επιχείρησης, τον τίτλο του έργου και σύνοψη αυτού, την ημερομηνία, το είδος (επιχορήγηση, επιδότηση, επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση, φορολογική απαλλαγή ή άλλο), το ύψος της χρηματοδότησης και το ποσοστό συμμετοχής της Ε.Ε., την Περιφέρεια εγκατάστασης και τον τομέα δραστηριότητας κατά NACE. Τα στοιχεία των μη εγκεκριμένων έργων δεν δημοσιοποιούνται.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

- ✓ Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.
- ✓ Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, όπως προβλέπεται στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.
- Η χρήση εταιρικών χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό

καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής και για κάθε μέρος αυτής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής,, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα

της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του ερευνητικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και

οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- Μισθοδοτικές καταστάσεις (ατομικές) σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης.
- Δικαιολογητικό πληρωμής μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου (κίνηση extrait ή καταθετήριο σε τραπεζικό λογαριασμό).
- Αποδεικτικά καταβολής εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι ως άνω καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Αποδεικτικά καταβολής ΦΜΥ.

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την οριστικοποίηση της τελικής έκθεση επαλήθευσης- πιστοποίησης.
- Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι σχετικές δαπάνες του ερευνητικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Οι δαπάνες του ερευνητικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες της δράσης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι

δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού και αποσβέσεων θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (ΚΦΕ).
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπάνες, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α).
- Όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρούμενης της αποζημίωσης απόλυσης. Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του ερευνητικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

11.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

11.2.1. Λογιστική παρακολούθηση

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: **«ΕΠ “ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΪΟ” 2014-2020/ (κωδικός και ακρωνύμιο του έργου)»**.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα

καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Η λογιστική παρακολούθηση των έργων γίνεται από τον ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα, με τη διακριτή λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

11.2.2. Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου.

Εναλλακτικά ο δικαιούχος, όσον αφορά το οικονομικό αντικείμενο, δύναται να αναθέτει την πιστοποίηση των δαπανών σε ορκωτούς λογιστές / ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής της, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου, την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών για τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με της όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και

η δαπάνη για την απασχόλησή της είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και της διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου.

Το σύνολο των ενεργειών επαλήθευσης πιστοποίησης (αίτημα επαλήθευσης, επαλήθευση έργων, πιστοποίηση κ.λ.π.) γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

- Έργο τουλάχιστον ίσο με 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το πρώτους δώδεκα (12) μήνες υλοποίησης της. Πιο συγκεκριμένα, δώδεκα (12) μήνες μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για δαπάνες οι οποίες ανέρχονται τουλάχιστον στο 30% του εγκεκριμένου Π/Υ της επένδυσης. Σε ενταγμένες

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

επενδύσεις για τις οποίες :

- ο είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το πλήρες αίτημα
- ο είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, πιστοποιείται φυσικό αντικείμενο μικρότερο του 30% του εγκεκριμένου Π/Υ τους,

δύνатаι να ανακληθεί η απόφαση ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και να κινηθεί η διαδικασία επιστροφής εντόκως της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν οι λόγοι της καθυστέρησης.

- Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου:
  - ο οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
  - ο οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
  - ο πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

i. Αίτημα Επαλήθευσης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ έντυπο αιτήματος επαλήθευσης, το οποίο παρέχεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr , το οποίο ο δικαιούχος αναπαράγει/, το συμπληρώνει κατάλληλα και το επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ σε pdf μορφή. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μόνο μία (1) φορά, μετά την εκτέλεση τουλάχιστον του 30% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (υποβληθείσες δαπάνες) και οπωσδήποτε νωρίτερα από δεκαοχτώ (18) μήνες μετά την απόφαση ένταξης της πράξης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί το αργότερο, εντός

εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της σχετικής πράξης.
Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή του έργου.

ii. **Επαλήθευση έργων**

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση :

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας της επένδυσης καθώς και των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των πρωτότυπων παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα, που φέρει το τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ)
- πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης -του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου) αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ του παρόντος Οδηγού.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή/και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης, από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων. Η επαλήθευση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης θα είναι διοικητική για το σύνολο των αιτημάτων.

Στην ολοκλήρωση του έργου διενεργείται υποχρεωτικά επιτόπια επαλήθευση και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα αρμόδια στελέχη για την επαλήθευση και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός Δ.Α., τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική εκπαίδευση και οδηγίες από την Δ.Α.. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται, είτε με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσης του έργου και στην έδρα του φορέα, είτε από τα δηλωθέντα στις ετήσιες εκθέσεις προόδου, την τελική έκθεση και τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών των φορέων. Για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης προόδου, απαραίτητη είναι η επιτόπια επίσκεψη από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

iii. Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης :

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται

στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου .

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Δυνατότητα δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, ,μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη εγκριτική απόφαση του ερευνητικού σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου γίνεται με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, που ο δικαιούχος έχει δηλώσει και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από το **Περιφερειακό Ταμείο Βορείου Αιγαίου**. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του ερευνητικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο

μήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και στο ΠΤ Βορείου Αιγαίου.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή επιχορήγησης για όλες τις περιπτώσεις καταβολής, αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Το σύνολο των ενεργειών για τις καταβολές ενίσχυσης (αίτημα προκαταβολής, έγκριση χορήγησης προκαταβολής, ενδιάμεση καταβολή, αποπληρωμή, εκταμιεύσεις) διενεργούνται μέσω του ΠΣΚΕ με την συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του από τον Συντονιστή του έργου.

Η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου μπορεί να ζητήσει την πριν την οποιαδήποτε πρώτη καταβολή ενίσχυσης (προκαταβολή, ή οποιαδήποτε καταβολή) από την επιχείρηση να υποβάλει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία (δικαιολογητικά κατά την υποβολή αίτησης για καταβολή ενίσχυσης) ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης η επιχείρηση ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική. Σε αντίθετη περίπτωση το υπό χρηματοδότηση έργο θα απεντάσσεται.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης :

A . ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 30%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται, άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση. Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 30% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης. Αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Τα Αιτήματα Προκαταβολής υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Ενδιάμεση καταβολή

Δύναται να καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 30% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης. Καταβάλλεται από το Περιφερειακό Ταμείο Βορείου Αιγαίου στο δικαιούχο της ενίσχυσης, εφόσον μετά από έλεγχο που διενεργήσει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πιστοποιήσει την πραγματοποίηση του οικονομικού αντικείμενου σε ποσοστό τουλάχιστον 30% επί του εγκεκριμένου συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης και το ανάλογο φυσικό αντικείμενο.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την οριστική παραλαβή του και την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της ένταξης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ». Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης (ΚΥΑ υπ' αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21.12.2015 (Β 2784).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές / φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Επισήμανση

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο προϋπολογισμό τις **30.000,00 €**.

12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

12.1. Διαδικασία Τροποποίησης

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρ.2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015).

Αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ έντυπο αιτήματος τροποποίησης, το οποίο παρέχεται από την ΕΥΔ, στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr, το οποίο ο δικαιούχος αναπαράγει/κατεβάζει, το συμπληρώνει κατάλληλα και το επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ σε pdf μορφή. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά προκειμένου να τεκμηριώσει το αίτημα του. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της Απόφασης χρηματοδότησης είναι δυνατή, μετά από

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, εφόσον δεν αλλοιώνεται η φύση και οι στόχοι του ερευνητικού σχεδίου και εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης.

Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται μετά το πρώτο εξάμηνο από την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου, (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο).

Η έγκριση της τροποποίησης αποτελεί απαιτούμενο για την υλοποίηση και πληρωμή ενεργειών που προβλέπονται στο αίτημα τροποποίησης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επαναξιολογεί το ερευνητικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επαναξιολογεί το ερευνητικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση η ΕΥΔ εξετάζει το αίτημα και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Οι τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης ορίζονται στην επόμενη παράγραφο και εξετάζονται από την ΕΥΔ, μέσω των διαδικασιών του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Ο δικαιούχος δύναται να μην υποβάλλει αίτημα τροποποίησης σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών, οι οποίες δεν αποτελούν στοιχεία της εγκριτικής απόφασης. Η επιχείρηση δύναται να πραγματοποιεί τις προαναφερθείσες αλλαγές σε όλη την διάρκεια του έργου μέχρι την λήξη αυτού με ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και με την επιφύλαξη της επαλήθευσής τους.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης

- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου, καθώς επίσης και δεν μειώνεται ο προϋπολογισμός του έργου κάτω του ορίου των 30.000 €.
- τηρούνται τα μέγιστα ποσοστά και ποσά των κατηγοριών δαπανών στο προτεινόμενο προϋπολογισμό όπως ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου οποιαδήποτε τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης / Προκήρυξης.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες :

12.2. Τροποποιήσεις στοιχείων εγκριτικής απόφασης

Ως τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης , που εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και αποτελούν τροποποιήσεις μείζονος σημασίας είναι οι παρακάτω:

- Παράταση χρονικής διάρκειας ερευνητικού σχεδίου
- Αντικατάσταση δικαιούχου συνεργατικού έργου (και ανάλογη επικαιροποίηση / αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας)
- Αντικατάσταση υπερβολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης (όχι φυσικά πρόσωπα)
- Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου Έργου
- Μεταβίβαση ή αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου.
- Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών / μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων. συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων)
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- , αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό >25%.

Επισήμανση: Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/ Προκήρυξης.

Όλες οι τροποποιήσεις, εκτός αυτών που πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου, όπως περιγράφονται στη παράγραφο 12.3 τελούν υπό την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική αιτιολόγηση σε σχέση με τις ανάγκες του φυσικού αντικείμενου του έργου που δημιουργούν την ανάγκη για την εκάστοτε τροποποίηση. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παρούσα Ενότητα ή την Απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης θα επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και θα αποστέλλει ηλεκτρονικά τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή/και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης κάθε δικαιούχος ανά έργο μπορεί να υποβάλλει **μέχρι δύο (2) αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας**.

12.3. Τροποποιήσεις Ήσσονος Σημασίας

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως :

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου.
- Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό έως 25%
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση.).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης εντός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
- Αλλαγή προμηθευτή.
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη - αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Αλλαγή δαπάνης/δαπανών του ερευνητικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες εντός της ίδιας Κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
  - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας
  - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν τα αντίστοιχα αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με το εκάστοτε ισχύοντα στοιχείο της Απόφασης Ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί της επαλήθευση – πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της ερευνητικής πρότασης.

12.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Τροποποίηση της **ημερομηνίας έναρξης** του έργου και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών, εφόσον έχει εκδοθεί η απόφαση ένταξης. Σε κάθε περίπτωση η έναρξη του έργου πρέπει να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αίτησης στην παρούσα πρόσκληση.
- **Αύξηση της ενίσχυσης** (δημόσιας δαπάνης) του Αναδόχου φορέα – Εταίρου
- **Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικείμενου** του ερευνητικού σχεδίου, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους του ερευνητικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.
- **Τροποποίηση στοιχείων του προϋπολογισμού, όταν περιλαμβάνει αυξομείωση** ανά κατηγορία δαπάνης μεγαλύτερη του 30% του συνολικού προϋπολογισμού.
- **Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών**, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης, μεγαλύτερη του 5% του συνολικού προϋπολογισμού του ερευνητικού σχεδίου.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της και την σύνταξη της έκθεσης πιστοποίησης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).
- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών

(συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος.

- ✓ ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- ✓ καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- ✓ βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο.
- ✓ διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής απαιτούμενων στοιχείων.
- ✓ διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- ✓ καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.

2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας. Η νέα ή η ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από τον δικαιούχο στην ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα την ΕΥΔ τόσο για την έκδοση της νέας/ανανεωμένης άδειας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία.

3. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

13.1. Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης

Οι δείκτες που χαρακτηρίζουν τη δράση είναι οι ακόλουθοι:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ**

CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

CO26 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα

CO28 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**

T2802 Επιχειρηματικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη (ως ποσοστό του Περιφερειακού ΑΕΠ)

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

14.1. Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- να τηρούν τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και στην Απόφαση ένταξης
- να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7)
- να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
- να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
- να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί
- να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στις διαδικτυακές πύλες www.pepba.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης,

ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

14.2. Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου

1) Υποχρεώσεις που αφορούν όλους τους Δικαιούχους Φορείς

α) Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης

β) Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

γ) Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας

δ) Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να λειτουργούν για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται αναλογική προς τους χρόνους τήρησης του παρόντος, επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος, πρέπει να αποστέλλει στην Δ.Α. όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.Α. ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους δικαιούχους σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον

δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015)

14.3. Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Η ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων και με βάση τα υποβληθέντα από το δικαιούχο δικαιολογητικά που επιτρέπουν την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των ή βάση διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια και επιτόπιων επαληθεύσεων εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι οπωσδήποτε ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης στην πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, συμπεράσματα, συστάσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία θα ζητηθούν, εγγράφως (βλ. σχετικά τα άρθρα 124 και 125 του Κανονισμού 1303/2013).

Μέσα σε έξι μήνες από την λήξη του προγράμματος ή έργου ο χρηματοδοτούμενος υποχρεούται να δηλώσει στη ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα αυτού. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της παραπάνω δήλωσης, το Δημόσιο μπορεί να αξιοποιεί ή να εκμεταλλεύεται το ίδιο ή μέσω τρίτων, τα αποτελέσματα αυτά ελεύθερα.

14.4. Επιβολή κυρώσεων

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης – ένταξης και την παρούσα πρόσκληση κυρώσεις.

Όσον αφορά την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους. Ο έλεγχος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους γίνεται μέσω του ΠΚΣΕ.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται να υποβάλλει στην ΕΥΔ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων (ΣΔΕ, ΔΙΙ_11_ΚΕ : Επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων (πράξεις ΚΕ)), το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισης τους) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του στην αρμόδια ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Καν. (ΕΚ) 794/2004 της Ε.Ε. όπως κάθε φορά ισχύει.

Οι ανωτέρω διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην με αρ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/8-12-2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίησης προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020», σύμφωνα με το αρ. 21 του Ν. 4314/2014 και σύμφωνα με το άρθρο 125 παρ. 4,5,6 και 71 του Καν. 1303/2013.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες για την πρόσκληση και την υποβολή προτάσεων και άλλες διευκρινίσεις δίνονται στην **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου**, αρμόδιο στέλεχος: **Δρ Θεολόγο Δ. Αθανασέλη** Τηλ: **2251352017** E-mail: **athanaselis@mou.gr**, URL: <http://www.pepba.gr>. Παράλληλα θα λειτουργήσει σχετικό ηλεκτρονικό helpdesk στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων γίνεται στο www.ependyseis.gr

Για τεχνικά θέματα του ΠΣΚΕ οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, **support@mou.gr** (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/08.12.2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1 (Προκύπτει από την ηλεκτρονική καταχώρηση στο ΠΣΚΕ των σχετικών πεδίων από τον δυνητικό δικαιούχο)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2 ((Υποβάλλεται σε pdf αρχείο συνημμένο στην ηλεκτρονική υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII : ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ